

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут

Інтерактивний освітній простір ЗВО

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО ВЕБІНАРУ**

30 березня 2021 року

Вінниця 2021

відповідей; повторно використовувати ті самі питання, щоб побачити, як відповіді розвиваються у часі.

Mentimeter сприяє взаємодії між викладачем і студентом та розвиває культуру підтримки зворотного зв'язку, що дозволяє студентам давати відгуки та висловлювати власні думки, а викладачу адаптувати виклад навчального матеріалу під рівень аудиторії. Використання сервісу стане у нагоді під час проведення навчальних занять, як очно, так і в режимі онлайн.

Список використаних джерел:

1. Гулівата І.О., Ніколіна І.І. Сучасні освітні технології: особливості представлення навчального контенту. *Фізико-математична освіта: науковий журнал*. 2019. №3(21). URL: http://fmo-journal.fizmatsspu.sumy.ua/journals/2019-v3-21/2019_3-21-Hulivata-Nikolina_FMO.pdf (дата звернення: 01.03.2021).

2. Освітній процес НУБіП України в умовах пандемії: впровадження сучасних інструментів онлайн освіти на кафедрі педагогіки. URL: <https://nubip.edu.ua/node/73235> (дата звернення: 01.03.2021).

3. Ткачук Г.В. Сучасні засоби педагогічної взаємодії в умовах використання мобільних технологій. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. 2018. VI (63). URL: <https://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/httpsdoi.org10.31174send-pp2018-153vi63-13.pdf> (дата звернення: 01.03.2021).

Людмила Гусак, к.пед.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

В даний час сучасне суспільство висуває нові вимоги до особистості фахівця в будь-якій сфері діяльності. Він повинен володіти такими якостями, як мобільність, конкурентоспроможність, компетентність, готовність до постійного професійно-особистісного розвитку, до самоосвіти та самовдосконалення. Крім того, йому необхідно бути активним суб'єктом своєї професійної діяльності, мати інноваційний тип мислення, володіти творчою індивідуальністю, швидко адаптуватися до мінливих умов роботи і, звичайно, мати досить глибокі знання в обраній професії. Але, на жаль, не всі студенти – майбутні фахівці прагнуть опанувати глибокі знання і розвивати свої професійні вміння та навички, їх найбільше цікавить отримання диплома. Виникає питання, що ж необхідно для підвищення якості підготовки фахівців і зацікавленості студентів не тільки в отриманні вищої освіти, а й в оволодінні необхідними знаннями та вміннями для своєї майбутньої професії?

Перш за все, це інноваційні підходи до навчально-виховної роботи зі студентами. Зрозуміло, ці підходи не означають відмову від традиційних засобів і методів виховання і навчання, які перевірені часом і дають позитивні результати. Але впровадження інноваційних технологій в освітню систему закладу вищої освіти поряд з традиційними сприятиме підвищенню

ефективності освіти, що спричинить за собою більш якісну підготовку майбутніх фахівців.

Інновація не повинна бути самоціллю, тобто інновація заради інновації. Вона впроваджується тільки тоді, коли в ній виникає необхідність, і завдяки їй відбудеться якісна зміна навчально-виховного процесу в закладі вищої освіти.

Виходячи з цього, ми виділяємо три взаємопов'язані компоненти в інноваційних освітніх технологіях, а саме:

1. Інноваційний зміст, що сприяє розвитку компетенцій, загальної та професійної культури всіх суб'єктів освіти (викладачів і здобувачів вищої освіти).
2. Активні та інтерактивні форми, методи, засоби навчання і виховання, спрямовані на розвиток компетенцій та ефективну взаємодію всіх суб'єктів освіти.
3. Способи впровадження інноваційних технологій в освітній процес на основі гуманістичної, інформаційної, технологічної, організаційної та комунікаційної складової.

Дані компоненти наповнюють освітні технології інноваційним змістом, що передбачає підвищення якості освіти в умовах ЗВО.

Використовуючи інноваційні технології, необхідно враховувати ті найбільш важливі принципи, які лежать в їх основі, це:

- відповідність державним документам про освіту (державне замовлення);
- відповідність потребам країни, регіону, міста або селища;
- відповідність інтересам педагогів та учнів;
- відповідність поставленим цілям і завданням;
- використання досягнень сучасної науки про людину;
- опора на передовий педагогічний досвід.

Використання інтерактивних методів навчання найбільш відповідають особистісно орієнтованого підходу, так як передбачає співнавчання, тобто колективне навчання у співпраці, причому і студенти, і викладач є суб'єктами навчального процесу. Викладач тут частіше виступає в ролі організатора процесу навчання, творця умов для прояву ініціативи здобувачами вищої освіти. В основі інтерактивного навчання лежить власний досвід студентів, їх пряма взаємодія з областю освоюється професійного досвіду, а особистісні новоутворення – найважливішим його результатом.

Отже, головними ознаками особистісно зорієнтованих технологій є такі:

- фасилітуюча (підтримуюча) позиція викладача,
- студент – суб'єкт навчально-пізнавальної діяльності,
- конструювання цілей щодо розвитку потреб і здібностей студентів засобами навчального предмета,
- високий рівень самостійності студентів,
- створення «нового» (суб'єктивно нове знання чи особистісні новоутворення – потреби, домагання, здібності),
- рефлексія, аналіз і врахування особливостей особистості студента.

Професійна підготовка майбутніх економістів, на нашу думку, відбуватиметься успішніше тоді, коли в навчальному процесі пануватиме

інноваційно зорієнтований підхід до фахової освіти, коли ідеї інноваційного навчання використовуватимуть як певну протилежність традиційній освіті [1].

Інтерактивне навчання є ефективним методом стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності та сприяє: оволодінню етапами навчальної діяльності, розвитку критичного мислення, росту впевненості у власні сили, розвитку самостійності, формуванню позитивної Я-концепції, розвитку креативності, формуванню організаторських і комунікативних здібностей, формуванню відповідних життєвих і професійних компетенцій, зростанню успішності [2].

Вчені, що займаються вивченням інтерактивних технологій в навчанні, виділяють наступні, що визначають доцільність, необхідність і важливість використання, ефекти інтерактивного навчання:

- інтенсифікація процесу розуміння, засвоєння і творчого застосування знань при вирішенні практичних завдань;
- підвищення рівня мотивації та залучення учасників у вирішення обговорюваних проблем, що дає емоційний поштовх до подальшої пошукової активності учасників, спонукає їх до конкретних дій, процес навчання стає більш осмисленим;
- формування здатності мислити неординарно, по-своєму бачити проблемну ситуацію, шляхи виходу з неї;
- здійснення перенесення способів організації діяльності, отримання нового досвіду діяльності, її організації, спілкування, переживань;
- приріст знань, умінь, навичок, розкриття нових можливостей студентів;
- контроль за рівнем засвоєння знань і вмінням застосовувати отримані знання, вміння і навички в різних ситуаціях і т.і.

Інноваційний підхід в освіті повинен включати в себе:

- внутріпредметні інновації – інновації, реалізовані всередині предмета, що обумовлено специфікою його викладання (наприклад, перехід на нові навчально-методичні комплекси, освоєння авторських методичних технологій);
- загальнометодичні інновації – впровадження в педагогічну практику нетрадиційних педагогічних технологій, універсальних за своєю природою, так як їх використання можливе в будь-якій предметній області (наприклад, розробка творчих завдань для учнів, проектна діяльність);
- адміністративні інновації – рішення, що приймаються керівниками різних рівнів, які, в кінцевому рахунку, сприяють ефективному функціонуванню всіх суб'єктів освітньої діяльності;
- ідеологічні інновації – інновації викликані оновленням свідомості, віяннями часу, є першоосновою всіх інших інновацій, так як без усвідомлень необхідності і важливості першочергових оновлень неможливо приступити безпосередньо до оновлення.

Впровадження інноваційних освітніх технологій у закладах вищої освіти, на наш погляд, можливо в двох варіантах: пристосування окремих інноваційних технологій до традиційних для ЗВО форм занять, а також використання якісно

нових форм навчання. Їх впровадження в освітній процес вважаємо особливо важливим і актуальним, так як інноваційні технології спрямовані, перш за все, на підвищення якості підготовки у закладах вищої освіти шляхом розвитку у студентів творчих, креативних здібностей і самостійності, яку вони проявляють в процесі прийняття рішень.

Таким чином, використання інновацій у вищій школі сьогодні – це прямий шлях до інтеграції освіти, науки і практики (бізнесу). Метою інноваційної діяльності закладів вищої освіти стає якісна зміна особистості студентів в порівнянні з використовуваною протягом багатьох років традиційною системою, що представляє собою пряму трансляцію знань від викладача до студента. Крім того, інновації повинні стати основним інструментом поліпшення якості освіти в сучасному ЗВО.

Список використаних джерел:

1. Інноваційні технології навчання: навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / за ред. Х.Ш. Бахтіярова. Київ : НТУ, 2017. 172 с.

2. Ягоднікова В. В. Інтерактивні форми і методи навчання у вищій школі: навч.-метод. посіб. Київ: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. 80 с.

Ірина Зміївська, старший викладач

Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Харків

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА РІВНІ УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ В ЕЛЕКТРОННОМУ НАВЧАННІ

Одним з напрямків розвитку теорії і практики управління знаннями є інформаційні технології, що розглядає управління знаннями як управління інформаційними потоками, створення інформаційних систем, які забезпечують підвищення швидкості, якості та ефективності збору, зберігання, обробки, розподілу інформаційних потоків і передачі інформації. Потужним засобом розвитку і самооновлення освітньої системи є електронне навчання (e-learning), як «інноваційна технологія, спрямована на професіоналізацію та підвищення мобільності тих, хто навчається» [4].

Управління знаннями, особливо в освіті – це технологічний процес роботи з інформаційними ресурсами для забезпечення доступу до знань, їх об'єднання та формування нового знання з метою нарощування ефективності та потенціалу діяльності навчальних установ та інших освітянських організацій [5]. Згідно з К. Віігом [2], система управління знаннями – це триєдиний процес, що включає людей, процеси і технології, а управління знаннями реалізується у двох напрямках: підвищення ефективності роботи персоналу за рахунок більш якісного використання їх інтелекту та досвіду (знань); примноження знань через процес створення нового знання і навчання персоналу. Теорія і практика управління знаннями за кордоном розвивається за трьома напрямками: інформаційні технології – домінуючий підхід, що розглядає управління